

PLANINARSKI VJESNIK

HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO U GODINI 1912.

IZVJEŠTAJ POTPREDSJEDNIKA PROF. JOSIPA PASARIĆA.

U prošloj godini upravni je odbor H. P. D. glavnu brigu posvetio gradnji planinarskog konačista na Sljemenu. Potreba takove kuće stala se živje osjećati od časa, kad je naše društvo u proljeću prošle godine obnovilo zakupljenu gradsku lugarsku kuću na Sljemenu i u njoj namjestilo svoga opskrbnika. Od tega vremena počeo je postepeno rasti broj posjetnika sljemenske kuće, i ona se nerijetko, osobito u nedjelje i blagdane, pokazala pretjesnom, da primi pod svoj krov sve izletnike. Da tomu nedostatku doskoči, upravni je odbor prvo bitno pomicao, da pred starom gradskom kućom podigne prostranu verandu, koja bi omogućivala ljetnim izletnicima boravak na svježem zraku i ujedno pružala zaštitu od kiše i nevremena. Gradsko je zastupstvo došlo u susret toj osnovi i darovalo stabla iz gradske šume za gradnju takve verande ili za eventualnu gradnju planinarske nuzgrade. Gradski arhitekt g. I. Vajda izradio je na molbu upravnog odbora nacrte za takvu verandu i proračunao troškove na po prilici K 4000 bez gradje. Kad se je nakon lanjske glavne skupštine u upravnom odboru povela rasprava o toj osnovi, prevladalo je mišljenje, da veranda unatoč tolikom trošku ne bi posve odgovarala svojoj svrsi, jer se u slučaju potrebe ne bi mogla upotrebljavati kao konačiste. Stoga je odbor napustio osnovu o gradnji verande i odlučio, da sagradi planinarsko konačiste troškom od 10.000 — 12.000 kruna pokraj stare kuće, a na prostoru između objiju zgrada da podigne verandu, otvorenu prama jugu. Prama zamisli odborovo to se konačiste imalo izvesti tako, da bude u svojoj vanjštini jednostavno i po nutarnjem uređenju praktično. Kod njega nije moglo biti govora o zamršenoj konstrukciji i obliku pročelja i krovišta, a za stijene imalo se upotrijebiti što više okolno gradivo na Sljemenu: drvo i kamen lomljenac. S obzirom na sredstva imao se dovoz gradje iz Zagreba stegnuti na najpotrebnije stvari. Napokon imalo se vanjsko arhitektonsko lice nove zgrade dovesti u sklad s okolišem i cijela zgrada izvesti u domaćem slogu i sastavu.

Prema toj zamisli izradio je na molbu upravnog odbora detalne nacrte za planinarsko konačiste g. Benko pl. Deutschi, arhitekt i gradski zastupnik. U tom je nacrtima vjerno proveo intencije odborove i zasnovao tu novu zgradu tako, da će u dogledno vrijeme odgovarati potrebama društvenih članova i drugih posjetnika zagrebačke gure.

Po tim nacrtima vanjske su stijene sagradjene od jakih hrastovih podnica, koje su postavljene na kamenno podnožje, visoko jedan metar. Nutarnje razdjelne stijene medju pojedinim sobama sastoje od dva sloja međusobno spojenih 3 cm debelih jelovih dasaka, koje su unakrst pribijene. Jelov grednik poduprt je srednjom podvlakom, a ova je poblanjena. Strop u sobama ostaje vidljiv, a nuturne su stijene pozbukane i pobijeljene, da se gamad tako lako ne ugniježdi. U jednostavno konstruiranom potkovlju sagradjena je jedna velika zajednička spavaonica za 10 postelja i dvije manje tavanske sobe za 2 ili 3 postelje. U prizemlju ima 8 što manjih što većih soba, i to 4 sa po jednom posteljom, 2 sa po dvije postelje, a 2 sa po tri postelje. U svim sobama ima prostora za 30—40 ležaja. Visina je soba u prizemlju 2.70 m, a u potkovlju 2.50 m; površina soba iznosi oko 10—16 četvrt. metra, a sadržaj soba između 25 do 40 kub. metara, što posvema odgovara higijenskim propisima za spavaće sobe. Vanjska krila prozora, koji su okrenuti prama jugu, istoku i zapadu, providjena su punim kapcima s obzirom na klimatske prilike. Zahodi su izvedeni po sustavu kaljužnica, smješteni su izvan kuće i zidani. Iz predsjoblja imadu sve prostorije izravan pristup i u njem je smješteno drveno stepenište, koje vodi u potkovlje. Predsjoblje dobiva za bolju rasvjetu još i svjetlo odozgo kroz kosinu krova. Za sve sobe određene su željezne meteor peći, zato su izvedena 2 centralna dimnjaka u predsjoblju, koji ujedno služe kao stupovi za ležaj predmeta.

Izmedju stare i nove kuće podignuta je veranda, koja je prama sjeveru opletom zatvorena, zauzima površinu od 63 četvorn. metra i ima u njoj mesta za preko 100 osoba. Nova kuća pokazuje zgodna grupacija i slikovitost. Glavno je pročelje prema jugu širokim zatatom okrenuto i narodnim oblicima ukrašeno. Cijela je konstrukcija jednostavna i po načinu domaćih seljačkih kuća izvedena. Uopće se kuća zgodno prezentira i povoljno doima sljemenskih izletnika.

Gradjevni troškovi bez gradiva, koje je društvo darovala gradska općina, prvo bitno su proračunani na K 10.000 — 12.000; ali se kod izvedbe gradnje pokazalo, da ta svota ne će dotjecati. Već izradba gradje i dovoz njezin do gradilišta stojali su mnogo više od proračune svote. K tom je došla i ta neprilika, da je poduzetnik tesarskih radnja naknadno odustao od ponude uz proračunanu svotu. Stoga je društvo bilo prisiljeno, da gradi u vlastitoj režiji. Time se pak otegnulo vrijeme gradnje. Arhitekt g. Benko pl. Deutschi išao je društву na ruku i time, što je pribavio vještete tesarske radnike, dao nadglednika gradnje i što je sam nekoliko puta došao na Sljeme, da

pregleda gradnju. Stoga mu društvo duguje osobito hvalu i priznanje! No unatoč tim nepredvidljivim zaprekama nova bi kuća bila do jeseni sasvim gotova, da nije trajno loše vrijeme spriječilo sušenje žbuke u nutarnjim prostorijama i tako otegnulo konačno nutarnje uređenje konačista. Da se pospješi sušenje, stalo se početkom studenoga ložiti u sobama. Po sebi se razumije, da se pokućtvu nije moglo namjestiti, dok se sobe nisu posve posušile. To je i razlogom, da se nove prostorije nisu mogle još ove zime otvoriti, kako se prvo bitno predmijevalo i u planinarskim krugovima očekivalo. Kad je nova kuća bila pod krovom, upravni je odbor zamolio gradsko poglavarstvo za dozvolu, da se posjeku neke jele i bukve, koje stoje na kraju ledine pred novom planinarskom kućom, te joj priječe prilaz svjetla i izgled prama savskoj dolini, nadalje da smije premjestiti sadašnju sušu na drugo zgodnije mjesto. Gradsko je poglavarstvo izaslalo na Sljeme dne 2. studenoga povjerenstvo, koje je pristalo, da se premjesti suša i da se posječe jedna velika jela ispred nove kuće i neke bukve na rubu ledine, koje smetaju vidik. Time je nova kuća dobila više zraka i svjetla, pa će boravak u njoj biti zdraviji i ugodniji.

Nova je kuća bila suha tek početkom ovoga proljeća, ali se nije mogla ni tada odmah otvoriti, jer je valjalo prije stambene dozvole provesti kanalizaciju i odvodnju zemljišta iza kuće, a taj se posao nije mogao izvesti prije nego se smrznuto zemljište otopilo, t. j. u travnju. Nacrte za kanalizaciju i odvodnju izradio je na molbu odboru društveni član g. arhitekt Aleksandar Gyiketta, koji je u tu svrhu ponovno posao na Sljeme i uputio zidarskoga majstora, kako se taj posao ima izvesti. Za njegov trud i požrtvovnost u korist društva upravni mu odbor ovime izriče usrdnu hvalu i priznanje! Kad je i taj posao bio svršen, upravni je odbor zatražio stambenu dozvolu, koja je i podijeljena dne 29. travnja, a toga je dana nova kuća i otvorena.

Ovdje treba spomenuti, da je za gradnju te kuće u velike za služan društveni ekonom i mnogogodišnji odbornik g. profesor Vjekoslav Novotni, koji je za cijelo vrijeme gradnje gotovo neprestance boravio na Sljemenu i s velikom revnošću i požrtvovnošću vodio u ime upravnog odbora nadzor nad gradnjom i radnicima i savjescu. oko toga nastojao, da se to konačiste prema intencijama društvenim dogovori i što prije otvari. Iskreno priznajemo, da bismo se bez njegove suradnje teško bili odvažili na gradnju te prve veće planinarske kuće u Hrvatskoj.

Kod nutarnjega uređenja nove kuće upravni se odbor držao načela, da namještaj ne treba da bude hotelski, ali ipak da se kuća uredi praktično i udobno prama mjesnim prilikama i našim potrebama. Kod nabavke pak vodilo ga pravilo, da kod približno jednake cijene i kvalitete imaju prednost domaći obrtnici, u prvom redu društveni članovi. Prama tomu su pokućtvu i cijeli nared naručeni kod domaćih obrtnika i trgovaca, koji su većinom članovi našega društva. Namještaj u sobama je solidan i jednostavan: u svakoj sobi ima pored željeznih postelja sa strunjama, jastucima, toplim gunjevima i posteljinom poseban stol, umivaonik s priborom, dva tri stolca, zrcalo i klinčanica. Da se zajamči red i čistoća u novoj kući, upravni je odbor novoga opskrbnika ugovorom obvezao, da se ima brinuti za brzu i urednu podvorbu, kao i za držanje reda i čistoće u kući, naročito u ljetnoj sezoni, u koje vrijeme ima držati tomu potrebno osoblje. Osim toga ima voditi knjigu, u koju će se upisivati svi oni, koji noče na Sljemenu, i to prije nego im se dade ključ od sobe.

Što se tiče pravnog odnosa, upravni je odbor pristao na zahtjev gradske općine, da ta nova kuća u slučaju razlaza država predje u vlasništvo grada Zagreba, i to s obzirom na to, što je po dignuta na gradskom zemljištu i što je gradska općina dala gradju za tu kuću. Nova kuća kao i namještaj u njoj osigurani su u iznosu uložene glavnice. Radi otpisa poreza odbor je podnio molbu finansijskom ravnateljstvu.

U oči otvorenja nove kuće upravni je odbor potanko vijećao o cijenama za noćenje u novom planinarskom konačisu i držao se kod određivanja cijena ovih glavnih točaka: 1. prihod kuće treba da bude tolik, da se uložena glavnica u 19 godina, dokle traje zakup gradske kuće, potpuno amortizira i uz to namiruju tekući troškovi oko popravka i nabave novog inventara, t. j. oko 1800 kruna godišnjih; 2. nova je kuća namijenjena u prvom redu članovima HPD, a nečlanovima samo u slučaju neuporabe članova; zato članovi plaćaju polovicu pristojbe određene za nečlanove; 3. sobe u potkovlju smatraju se zajedničkim spavaonicama, i to velika soba sa 10 postelje za muškarce, a dvije manje sa 3 postelje za gospode; u njima je nadalje nešto jeftiniji nared, pa je s ovih razloga za njih određena snižena noćarina. Sobe u prizemlju imaju skuplji kućni nared, namijenjene su pojedincima ili manjim družinama, s toga su i cijene nešto više; 4. cijene neka budu približno jednakne cijenama u susjednim slovenskim planinskim kućama, gdje

članovi našega društva uživaju iste pogodnosti kao i članovi slovenskoga planinskoga društva; 5. neka se za postelju u staroj gradskoj kući i staroj društvenoj kući udare niže cijene od onih u novoj kući; 6. tko boravi 14, odnosno mjesec dana u novoj kući, ima mu se dati popust, koji se prema planinarskoj sezoni kreće između 10% do 40%; 7. tko želi, da se danju u kojoj sobi odmori, plaća polovicu pristojbe; 8. člansku pristojbu plaćaju djaci i članovi bratskih planinarskih društava: dalmatinske „Liburnije”, slovenskoga, bugarskoga i eventualno srpskoga društva. Za izdavanje soba vrijedi pravilo, da se sobe izdaju z dr a v i m o s o b a m a. Prijavitelj za stanovanje dulje od 2 dana upisuje se kod društvenog povjerenika g. Dragutina Privore, Ilica br. 5, u posebnu tiskanicu, koja se daje društvenom upravitelju, a ovaj u dvojbenim slučajevima može upitati posebni pododbora. Ovdje mi je spomenuti, da je glas o cijenama u ktnjem obliku prodro u javnost i da se nekim te cijene činile previsokima. Na to mi je izjaviti u ime odbora, da te cijene nisu nikakva dogma, koja se ne bi smjela mijenjati, pa da će ih upravni odbor sniziti, ako se do jeseni pokaže, da bi se uz niže cijene postigla ista svrha, t. j. dostatan godišnji prihod za amortizaciju uložene glavnice i namirenje tekućih troškova. Završujući time izvješće o gradnji novog planinarskog konačista na Sljemenu, te prve vlastite zgrade HPD nakon 38-godišnjega opstanka i ujedno pr v o g a v e ē g a s k l o n i š t a u H r v a t s k o j , dopustite mi, da izrazim želju, da to konačiste postane omiljelim stjecištem hrvatskih planinara, da unapredi planinarstvo i služi pobudom, kako bi i druge hrvatske gore što prije dobile slična planinarska skloništa.

Prije gradnje nove kuće obnovljene su nutarnje prostorije zakupljene s t a r e kuće, pregradjeni zahodi s ulazom od stubišta i namješteni novi kloseti. U kuhinji je ognjište prošireno i namješten novi štednjak. U isto je vrijeme obnovljen i u dvije sobe pregradjen stan u staroj društvenoj kući, tako da može u njoj ljetovati obitelj od više članova. Osim toga popravljen je na istoj kući krov. Dok se gradila nova kuća, izveli su se neki popravci na pivnici, podigla se nova suša između nje i staje, pak otvoreno novo vrelo i obzidano cementom. Cijela okolina stare i nove kuće dobila je novo lice time, što je poslijevršene gradnje izvedena na društveni trošak k a n a l i z a c i j a , koju je gradska općina prošlih godina snovala, pak što je uza to provedena o d v o d n j a v r e l a i z a nove i stare kuće. Ujedno je prokrčen kolnik do pivnice i cijeli je prostoriza kuća nabit kamenjem i nasut zemljom, te će se sada ondje moći smjestiti s t o l o v i . I zemljiste ispred kuća je poravnano i nasuto, pa će se doskora zasijati sjemenjem i pretvoriti u zelenu ledinu. Čim se premjesti suša, te neće više kola i automobili p r e l a z i t i preko ledine, poravnat će se i zasijati i ostali dio ledine i ova zatvoriti kolnomu prometu. Te su radnje iziskivale priličnih izdataka, ali treba priznati, da su bile neizbjegive i potrebne. Njima se bez sumnje povećala vrijednost planinarskih kuća u higijenskom i estetskom pogledu, a time su one dobile veću privlačivu snagu za planinare i druge gradske izletnike. Pokazala se potreba, da se promijeni opskrbnik u planinarskoj kući. Novi je opskrbnik predao jamčevinu od 1000 kruna i pristao na povisene zahtjeve, osobito glede reda i posluge u novoj kući, a upravni odbor povisio mu je s obzirom na to postotak od pića i konzerva od 12 na 14, nagradu od noćenja i to po krevetu od 20 na 30 fil., dok od uporabnina našastara ima dobivati 20%. Novi opskrbnik, Stjepan Grediček iz Oroslavija, nastupio je svoje mjesto dne 4. veljače, kojega je dana načinjen obračun sa predjašnjim opskrbnikom. Kod rasprave o promjeni opskrbnika iznesen je u odboru prijedlog, da društvo potraži zakupnika za sljemenske kuće, jer se gospodarstvo izgradnjom nove kuće razgranilo, a upravni odbor treba da se brine za planinarske uredbe i na drugim hrvatskim planinama. Odluka o tom prijedlogu odgodila se do časa, kad se priberu dovoljni podaci o prometu i prihodu u novoj i staroj planinarskoj kući. Da se omogući brza opskrba izletnika i pod tjednom i u dane velike navale, novi će opskrbnik držati oveći broj k o n s e r v a , i to m e s n a t i h , voćnih i sardeljica, a uz to će vazda imati u zalihu s v j e ž i h j e l a . Uopće je planinarska kuća od sada tako opskrbljena i jelom i pićem, da izletnici ne trebaju ništa sa sobom na Sljeme nositi. No bude li se to unatoč tome češće zbivalo, odbor će s obzirom na nove investicije biti prisiljen, da po običaju švajcarskom i austrijskom odredi posebne pristojbe za one, koji u planinarskoj kući troše doneseno jelo ili piće.

Na molbu upravnog odbora upravna je oblast znatnim troškom obnovila planinarsku p u c u u p o d s u s j e d s k o m p e r i v o j u i na njoj podigla novi krov, pak time pokazala nemalu susretljivost i prema našemu društву i zagrebačkim izletnicima, na čemu joj ovdje izričemo iskrenu hvalu i priznanje.

U nizu novih planinarskih uredba valja nam s osobitom hvalom spomenuti novo planinarsko sklonište na Senjskom Bielu, što su ga o svom trošku (po prilici 2000 kruna) sagradili naš revni član g. dr. Ivan Krajač, odvjetnik u Jastrebarskom, njegov brat g. Franjo Krajač ml. i g. Konrad Naberšnig, potonja dvojica u Senju. Sklonište se nalazi na privatnom u tu svrhu kupljenom zemljištu na Rujicama pod Jadićevom plani, na visini od po prilici 1000 m. Koliba je od kamena zidana, duga je 6 m., široka 4 m. i visoka 2 m. U kolibi su dvije prostorije: komorica i soba. U njoj ima štednjak, stol, klupe, ležaj za tri osobe. Prošle su je jeseni posjetili dva naša planinara i uvjerili se, da je to sklonište vrlo solidno sagradjeno i

praktički za planinarske svrhe opremljeno. U njoj je sav potrebiti konački nared, sprave i posudje, tako da se planinar u njoj osjeća, kao u p r a v o j a l p i n s k o j k u ĉ i . Od skloništa do najviših vrhunaca Senjskog Bila nema više od 1—1½ sata hoda. Blizu te kuće nalaze se pastirski stanovi, od kojih se može pribavljati mlijeko i voda. Do skloništa vode sa senjske strane dva puta: od Vratničkog sedla srhom Bila oko 3 sata hoda ili od Senjske Drage oko 3½ sata hoda. Od skloništa pak ide kratak put (oko 2½ sata hoda) do Olтарa nad sv. Jurjem i na Krasansko sedlo, odakle se planinar može uspeti za 3—4 sata na vrhunce sjevernog Velebita. Vlasnici susretljivo dozvoljavaju članovima H. P. D. k o n a ĉ e n j e u toj kolibi, u koliko je sami ne upotrebljavaju. Ključ se dobiva kod spomenutih vlasnika u Senju. Kad se doskora osnuje zamišljena podružnica H. P. D. u Senju, namjeravaju njoj povjeriti upravu toga skloništa. Podignućem te kolibe povećao se broj planinarskih uredba u Hrvatskoj i ujedno je omogućen snažniji razvoj hrvatskog planinarstva na Senjskom Bielu i sjevernom Velebitu. Požrtvovnim vlasnicima treba čestitati na krasnoj misli i uspjeloj izvedbi toga skloništa.

Tom zgodom ističemo, da je pod vrhom Gole Plješvice (kraj Plitvičkih jezera) o t o č k a i m o v n a o p ĉ i n a s a g r a d i l a n o v u l u g a r s k u k u ĉ u . Upravni će se odbor H. P. D. obratiti na upravni odbor te općine s molbom, da dozvoli konačenje u toj kući članovima našega društva, pa bilo i uz neku odštetu. Time bi se ujedno pružila prilika i posjetnicima Plitvičkih jezera, da se češće uspinju na tu vrlo zanimljivu goru i upravo sjajno razgledište.

Prošle je godine podružnica H. P. D. u Gospiću odlučila podignuti planinarsku kuću na velebitskoj Visočici, a ove godine kani podići piramidu na Oštri sa skromnim skloništem. Takova bi koliba bila potrebna i na sjevernom Velebitu, blizu Rajinca i Zavizana, ali se na gradnju njezinu može pomisljati tek onda, kad se u blizini osnuje podružnica H. P. D., koja bi preuzeila upravu i nadzor takvog planinarskog skloništa. — Na dalmatinskoj strani južnog Velebita naumilo je podignuti tri planinarska skloništa bratsko planinarsko društvo „Liburnija” u Zadru, i to na Podpragu poviše Obrovca, kod „Gornje bukve” nad podgorskim Jasenicama pak na „Viničim vodicama”. Potpredsjednik „Liburnije” prof. A. Jagić izjavio je lane kod svoga pohoda upravnom odboru, da će članovi našega društva uživati sve moguće pogodnosti u tim skloništima. Za obavijesti treba se obratiti na upravu društva „Liburnije” u Zadru. Ovom prigodom valja s hvalom spomenuti, da šumski ured Turn-Taxisova vlastelinstva u Crnom lugu susretljivo dozvoljava izletnicima na Rišnjaku konačenje u lugarskoj kolibi na Smrekovcu ispod vrha Rišnjakova.

Hrvatskog planinarskog društva sjetilo se u prošloj godini više dobrotvora. Mnogogodišnji član i utemeljitelj g. Žiga Stagl dao je ovih dana znatnim troškom od 120 kruna sagraditi o d m o r i š t e sa željeznom klupom, željeznom ogradiom i cementiranim podom na najromantičnijem dijelu Miroslavovca, kod t. zv. Mačkove pećine, gdje potok Kraljevac uz ugodni romon pravi 19 slapića. Time je omiljeli Miroslavovac dobio novi ures i čar. Zagrebački ljekarnik i naš član g. dr. Vouk poklonio je našemu društvu potpunu priručnu ljekarnu za novu kuću na Sljemenu. Presv. gosp. Miroslav Broschan, pravosudni predstojnik i naš potpredsjednik, darovao je društvenoj knjižnici bogato ilustrovani lanjski godišnjak i časopis njemačkog austrijskog alpinskog društva. Svoj trojici izričemo usrdnu hvalu.

Za markiranje i popravljanje planinarskih putova brinuo se odbor prama raspoloživim sredstvima. Društvena se uprava obratila na vlastelinstvo čabarsko za dozvolu markiranja putova na Rišnjaku i Snježniku od Lasca i povjerila taj posao vlastelinskom lugaru u Lascu, koji je uz nagradu vrlo točno označio ta dva puta. Na sličan će se način sada izvesti markiranje putova na Rišnjaku s drugih strana gorskoga kotara: od Crnoga luga, Zelina—Mrzle Vodice i preko Medvedjih Vrata, kao i od Jelenja preko Medvedjih Vrata. Za ovu je godinu nadalje ili utanačeno ili zasnovano markiranje putova na Goloj Plješvici od Pribuja, na sjevernom Velebitu od Krasna i Jablanca, na Senjskom Bielu, Bitoraju, Bijelim Stijenama, Bjelolasici, Ivančici, Svetoj Geri i dr. Put Miroslavovac je popravljen prošle godine i ponovo u proljeće ove godine. Ovom prigodom moramo sa žalošću istaknuti, da se jedan dio izletnika još uvijek nije okanio ružnoga i divljačkoga običaja, da razara planinarske uredbe i uništije putokaze i putove. Tako je prošle godine medju ostalim posve razoren t. zv. Stojanovićev drveni stol zajedno s klupama na sredini Miroslavovca. Sada je na istom mjestu postavljena velika istesana kamena ploča i sagradjena zemljana sjedala s palisadama, da se osujeti razaranje. Takvi su nas pojavi ponukali, da zatražimo oblasnu zaštitu za planinarske uredbe. Drugi dio stubičkoga puta ima se doskora prokrčiti kraćim smjerom prama selu Pile, odakle vodi običan put u Stubičke Toplice. Na Kleku, tom sjajnom planinarskom izletištu, uprava ogulinske imovne općine ponovo je dala popraviti gornji dio puta, sazidala od cementa nakapnicu i izgradila stube uz okomite pećine prema vrhu. Time je olakšan uspon na Klek planinarima svake ruke. Sada treba popraviti samo još jedno mjesto gornjeg puta tik pod vrhom, gdje se ove zime kamenje odronilo.

Lijep napredak hrvatskoga planinarstva vidi se u tome, što su se stale osnivati planinarske podružnice u gorovitim krajevima Hrvatske. Podružnica našega društva u Gospiću, koja je lani privremeno

osnovana, dobila je nedavno potvrdu društvenih pravila, te je dne 27. o. mj. držala prvu glavnu skupštinu, na kojoj je izabran za g. 1913. ovaj odbor: predsjednik Ivan Gojtan, odvjetnik u Gospicu, potpredsjednik Ilija Stojanović, kr. drž. nadšumar u Gospicu; tajnik Ivan Stošić, kr. kot. inžinir; blagajnik Tomica Pejnović, trgovac; ekonom Nikola Stivičević, kr. kot. šumar; pročelnik nadzornog odbora Juraj Demetrović, žup. šumski nadzornik; nadzornici: Nikola Dukić, trgovac, Nikola Pavičić, upravitelj. Ta je skupština zaključila, da se gradi na Oštri piramida u mjesecu svibnju a na Visočici dom, koji se ima sagraditi još ove godine. Nacrti su gotovi i molba za gradjevnu dozvolu već je predana nadležnoj oblasti. Nadalje je zaključeno, da se od vlasti zamoli za gradnju piramide i doma pripomoći i da se molbe središnjega upravnog odbora glede popusta na željeznici i stalne pripomoći podupru predstavkama podružnice. Napokon je zaključeno, da podružnicu zastupa na glavnoj skupštini središnjega društva profesor Josip Pasarić. Planinarska podružnica u Gospicu broji 74 člana, te bi joj prama §. 7. pripadalo na današnjoj skupštini sedam glasova. Osnutak tako brojne podružnice na podnožju kršnoga Velebita radostan je pojav na planinarskom polju. Stoga u ime upravnog središnjeg odbora izričem usrdnu hvalu osnivačima i prvomu upravnom odboru podružnice, napose pak predsjedniku g. Ivanu Gojtanu, koji je sa svojim priateljima tu lijepu misao zasnovao i ostvario.

Na sličan je način zasnovana planinarska podružnica u Ivancu, ali nam nije poznato, da li su joj pravila potvrđena, a doskora se namjeravaju osnovati naše podružnice u Senju, na Sušaku i Crkvenici. Osim ovih bila bi potrebna podružnica u Gorskem kotaru, n. pr. u Delnicama, koja bi preuzeila brigu za planinarske uredbe na Rišnjaku i drugim okolnim planinama.

U prošlogodišnjoj glavnoj skupštini zaključene su neke promjene u pravilima HPD. Kr. zem. vlasta, odjel za unutarnje poslove, potvrdila je u cijelosti predložene promjene svojim otpisom od 15. siječnja 1913. br. 81.283. Jedna od najznačajnijih promjena jest u tome, što od sada svaki novi član kod pristupa u društvo ima platiti upisninu od 2 krune. Upravni je odbor zaključio, da se ta upisnina ubire od novih članova nakon proglašenja pravila na današnjoj skupštini. Druga značajna promjena tiče se ustanovā o obraničkom sudu, koje su sada izostale, jer su smetale vojničkim časnicima, da pristupe društву, a i onako se nisu nikad uporavljale u 38 godina društvenog života. Sada mogu postati članovima našega društva i vojnički časnici, kako je to običaj kod njemačko-austrijskog i slovenskoga planinarskoga društva.

Izgradnjom nove planinarske kuće na Sljemenu i osnivanjem podružnica proširio se društveni djelokrug, pa su nastale veće potrebe i nameću se nove zadaće HPD. Tim povodom upravni je odbor odlučio zamoliti kr. zemaljsku vlastu za stalnu godišnju pripomoći i iznijeti neke najpreče želje. Presv. gosp. podban dr. Dragutin Unkelhäusser vrlo je ljubezno primio izaslanstvo upravnog odbora pod vodstvom društvenog predsjednika g. Miroslava grofa Kulmera, sa slušao naše želje i molbe, raspitao se o napretku planinarskog društva i ujedno se prijavio kao član društva, pa obećao, da će udovoljiti želji društva o zaštiti planinarskih uredba, nadalje preporučiti zajednici ministarstvu trgovine društvene molbe za telefon na Sljeme i za po-

godnost na zagrebačko-riječkoj pruzi do glavnih mesta u Gorskem kotaru; pak ujedno potaknuti pitanje o gradnji električnog tramvaja od Nove Vesi do Šestina. Društveno je izaslanstvo pohodilo i gradskog načelnika g. Janka Holjca, kojemu je iznijelo želju o pospješenju gradnje tramvajske pruge do Šestina, pak ravnatelja kr. pošta i brzojava g. dra. Hadžia, kojemu je predalo molbu za uvedenje telefona do društvene sljemenske kuće uz najnižu moguću pristojbu.

Udovolji li se ovim opravdanim željama, u velike će se pospješiti razvitak planinarstva, ne samo na gorama, koje su na domaku glavnog gradu, nego i na ostalim hrvatskim planinama. A time će se podići privreda domaćega pučanstva, jer uredjene planinarske uredbe i zgodna i jeftina prometna sredstva privlače domaće i strane planinare i izletnike u gorovite krajeve.

S radošću konstatujemo, da se medju hrvatskim planinarama pokazuju sve veći mar za planinarstvo, napose u ljetno doba. Unatoč hrdjavom vremenu prošlog ljeta naši su planinari marljivo pohadjali hrvatske gore, napose Rišnjak i znatnije vrhunce na Velebitu, Senjskom Bilu, Klek, Viševicu, Bijele Stijene, Golu Plešivici, Medvedjak, a da o Sljemenu i samoborskim gorama i ne govorimo. U nas se počelo razvijati i zimsko planinarenje. Na Rišnjak, kojemu se prije zimi nitko nije usudio ni primaći, ove su se zime po snijegu i ledu uspele tri skupine planinara, dvije od Crnog luga, a jedna s Rijeke od Jelenja. Osim toga naši su planinari izveli više težih uspona na visoke Alpe, napose na slovenske Julske i Savinjske planine. Naročito pak ističemo, da su se prošle godine uspele na vrh Triglava dvije odvažne hrvatske planinarske, gospodjice A. i D., i to po najtežem putu preko Sedam triglavskih jezera.

Širenu smislu za planinarstvo i hrvatske gore pomaže naš ilustrirani „Planinarski vjesnik“ u mjesecniku „Vijencu“, koji donosi na velike 4 stranice planinarske članke i društvene vijesti i u svakom broju po 4 ilustracije o hrvatskim gorama. Urednika su pomagali člancima Bude Budislavljević, Ivo Juričić, dr. J. Krajač, Josip Poljak, Ivan Gojtan, dr. Fr. Tučan, a fotografskim snimcima sa hrvatskih planina Vjekoslav Cvetišić, dr. J. Krajač, Josip Poljak, Rudolf Zikmundovski, Ivan Gojtan, Josip Scheiner ml., kojima u ime odbora izričem usrdnu hvalu.

Središnji je odbor držao u svem 14 redovitim sjednicama i osim toga oveći broj tjednih sastanaka za vrijeme gradišnje planin. konačišta.

Rad središnjega odbora oko razvijanja planinarstva nije mogao biti onako intenzivan, kako se je željelo, jer je usred godine ostao bez tajnika, koji je, kako je poznato, duša svakomu društву. Gosp. dr. Fran Tučan zahvalio se na odborništvu i tajništvu, jer je preopterećen zvaničnim i stručnim radom kao i toga, što je gotovo cijelo ljetoboravio izvan Zagreba; ali je obećao, da će podupirati društvo po svojim silama i pisati za „Planinarski vjesnik“ članke o hrvatskim planinama. Poslije njega zahvalio se na odborništvu g. Rudolf Zikmundovski iz obiteljskih razloga. Obojici izriče ovim upravni odbor zahvalnost na njihovu radu u korist društva.

Iskrenu hvalu izričemo uredništvima naših dnevnih novina, koje su vrlo susretljivo donosile naše društvene vijesti, priopćivale članke i vijesti o planinarstvu i time širile u općinstvu smisao za taj plemeniti i zdravi sport.

GLAVNA SKUPŠTINA HRVAT. PLANINAR. DRUŠTVA

Dne 30. travnja o. g. obdržavala se u 8 sati na večer glavna godišnja skupština „Hrv. planinarskog društva“ u posebnoj velikoj dvorani svratišta „Royal“. Skupština bila je brojno posjećena, te joj je uz društveni upravni odbor prisustvovalo oko 70 članova.

Predsjednik Miroslav grof Kulmer otvorio je skupštinu pozdravom prisutnih planinara i izjavio, da ga veseli veliki broj sačupljenih članova, jer svjedoči, da se je kod mnogih probudila ljubav za naše lijepe gore i uopće smisao za planinarstvo!

„Danas poslijec mnogogodišnjeg rada možemo mirno gledati u budućnost hrv. planinarskog društva, jer vidimo, da je prava ljubav za ljepotu prirode, koja oplemenjuje svakog čovjeka, zbilja postala svojim najširih krugova. Do nedavna naše opustjeli planine i gore vidimo danas pune gorljivih, veselih, zanosnih planinara. Ovaj utješljivi pojav mora nas ojačati u nadi, da će se planinarstvo u našoj domovini razviti i cijeniti onako, kao u drugim naprednim zemljama, koje ne obiluju tolikim prirodnim krasotama kao naša lijepta domovina. Iz izvješća, koje će pročitati zamjenik tajnikov, vidjet ćete, gospodo, da smo davnu našu želju oživotvorili, premda sa skromnim sredstvima, da smo podigli pristojni dom i jučer ga prometu predali. To je jedna činjenica, koja mora svakog planinara napunjati veseljem, jer smo danas na Sljemenu u vlastitom domu, a ljubav za prirodu i domovinu kod naših planinara sigurno će za koju godinu podići još ljepši i veći dom. U to ime pozdravljam prisutnu gospodu i otvaram glavnu skupštinu.“

Zatim je zamjenik tajnikov potpredsjednik Josip Pasarić pročitao izvješće o radu „Hrv. planinarskog društva“ u g. 1912. To izvješće donosimo u cijelosti na drugom mjestu ovoga vjesnika. Izvještaj je primljen s odobravanjem, te je čitanje na više mesta popraćeno pljeskom.

Na prijedlog člana g. dra. Reberskoga odustala je skupština od čitanja izvješća blagajnika g. Iva Juričića, jer se je tiskano njegovovo izvješće na početku skupštine razdijelilo medju prisutne članove. Pošto je još pročitano izvješće revizionalnoga odbora, podijeljen je apsolutnijem kako blagajniku tako i cijelom upravnom odboru.

Potom je društveni predsjednik Miroslav grof Kulmer iznio prijedlog, da se za začasnog člana izabere g. Vjekoslav Novotni, koji je stekao zasluga svojim radom oko podizanja planinarstva u Hrvatskoj i vanrednim marom i požrtvovnošću sudjelovao kod gradnje nove planinarske kuće na Sljemenu. Skupština je jednoglasno i s velikim odobravanjem primila taj prijedlog unatoč nečkanju g. Novotnoga, koji je šaljivim načinom uvjерavao, da kao planinar još ne misli da podje u mir.

Društveni član g. Pavlić iznio je prijedlog u ime mlađih članova, koji su članovi i „Slovenskoga planinarskoga društva“, da se poradi oko toga, da se stvari što uža sveza sa Slovenskim planinarskim društvom i da se izdaje zajednički planinarski organ, kako to čine i neka druga naša kulturna društva. — Odbornik g. Vj. Novotni izvješćuje, da se to pitanje potaklo na glavnoj skupštini prije ne-

koliko godina i da je tada on pregovarao sa nekim članovima Slovenskoga planinarskoga društva, ali nije moglo doći do sporazuma gledje zajedničkog organa poglavito s razloga, što se je za takav zajednički organ tražio od nas tolik prinos, koji naše društvo nije moglo davati kraj slabih svojih prihoda. Osim finansijsnoga važno je i pitanje redakcije hrv. dijela. Načelno usvaja predlog, jer je odbor proniknut uvjerenjem, da treba što užu svezu podržavati sa bratskim slovenskim društvom, koje ima istu kulturnu svrhu pred očima, a uza to se mora boriti s raznim poteškoćama, da planinama Slovenije očuva slovenski značaj.

Odbornik g. Kostrenčić također usvaja predlog i predlaže, da se povjeri odboru, da u smislu toga predloga povede pregovore sa slovenskim društvom i o tom izvijesti skupštinu. Taj se prijedlog jedno-glasno prihvata.

Na to se prešlo na izbor novoga društvenog odbora. Predana je 61 glasovnica, te su izabrani: predsjednikom Miroslav grof

Kulmer (s 61 glasom); potpredsjednicima Miroslav Broschan (52) i Josip Pasarić (61); odbornicima: Ivan Ancel (46), Dušan Birač (55), Vjekoslav Cvetišić (59), Vilim Čmelik (57), Ivo Juričić (61), Ante Kern (58), dr. Marije Kiseljak (57), dr. Nikola Kostrenčić (60), Matej Mudrinić (57), Vjekoslav Novotni (61), Josip Poljak (60), dr. Franjo Vitauš (60); u nadzorni odbor: Aleksander Auš (60), Rikard Flögel (61), Dragutin Privora (57).

Proglasivši taj rezultat, predsjednik zaključi skupštinu.

Iza skupštine pokazivao je odbornik g. Vjekoslav Cvetišić s k i o p t i č k e s l i k e sa hrvatskih planina, najviše sa južnog Velebita, što ih je sam snimio na svojim planinarskim izletima, nadalje sa Rišnjaka, Medvedjaka, Viševice, Kleka, Plješvice, Sljeme, pak osobito uspjele sa Triglava i dr. Pred skupštinama redalo se oko 150 slika, sve jedna ljepša od druge, dočaravajući im živo i vjerno pred oči čare i ljepote hrvatskih i slovenskih planina. Gledaoci su pre-davača nagradili živim pljeskom i odobravanjem.

SLJEME — PRIRODNI PERIVOJ

„Hrvatsko planinarsko društvo“ podnijelo je dne 14. lipnja o. g. ovu predstavku zastupstvu glavnoga grada Zagreba:

„Hrvatsko planinarsko društvo“ je doznao, da je za šumu slob. i kralj. grada Zagreba na Sljemenu sastavljena gospodarska osnova, prema kojoj bi se imala u istoj provadjeti takozvana o p l o d n a s j e č a, t. j. takav način sječe, kod kojega se redom pojedini oveći dijelovi šume sastojeći se od rogođišnjih sjećina u stalnom razmaku vremena, — u nazočnom slučaju kroz 10 godina, — imaju do čista posjeći, tako da bi na dotičnim površinama preostao tek podmladak star po prilici i do 10 godina. Na taj način imao bi se u najbližoj budućnosti posjeći i onaj dio gradske šume, koji se nalazi između sljemenske piramide i gradske kuće.

Budući da bi provedbom takove sjeće za duže vremena ogolio vrh Sljeme sa južne strane, to bi Sljeme vrlo mnogo izgubilo ne samo u planinarskom i estetskom, nego i u higijenskom pogledu.

Malo je većih gradova, koji bi u svojoj neposrednoj blizini imali takovo gorje poput Sljeme, u kojemu svaki prijatelj prirode sa pravim užitkom provadja slobodno vrijeme nasladjujući se bujnim zelenilom, zdravim, svježim i miomirisnim zrakom zasićenim zadahom eteričnog ulja crnogorice.

Upoznavajući sve to bolje ubavu ljepotu Sljeme, posjećuju izletnici planinari i prijatelji prirode u novije doba sve to više zagrebačku goru, a napose gradsку šumu. Broj posjetitelja Sljeme pogotovo će se uvećati, kada se budu uvele bolje prometne sveze sa Šestinama ili Gračanima, pa je opravdana nuda, da će se Sljeme razviti u pravo ljetovalište.

Svu svoju ljepotu i privlačivost imade Sljeme u prvom redu da zahvali šumi, i to napose dobro očuvanim crnogoričnim sastojinama gradske šume. Ako se pako namjeravanom oplodnom sjećem sadašnja šuma do čista sasijeće, bit će uništen ukras gore, a Sljeme će biti lišeno svoga čara. Kroz decenije nalazili bi se umjesto sadašnje raznolike šume, koja se sastoji od lijepo razvijenih bukava i jela, hrpmično poredane potpuno jednolike mlađe sastojine, u kojima će se stabalca stiskati u guste hrpe poput konoplje. Tako uzbunjana šuma može s povoljnim prilikama davati ravno i glatko drvo za raznovrsne gradjevne potrebe, ali radi svoje puste jednoličnosti dosadije i ubija. Osim toga su takođe jednolične šume silno izvržene raznovrsnim elementarnim nepogodama, a napose stradaju od snijega, vjetra i škodljivih kukaca, a sve radi toga,

što se u pregustoj sastojini neimajući dosta svjetla i hrane ne mogu pojedina stabalca tako razviti, da bi mogla tim nepogodama uspješno odolijevati. Sve to nije apsolutno nužno, jer bi se šuma grada Zagreba mogla i drugim načinom uživati, a da se pri tom ljepota prirode napadno ne nakazuje, a to bi se dalo postići tako zvanom urednom preborno m sječom, to jest mjestimičnim vadjenjem starijih za sjeću dozrelih stabala, a da se pri tom najveći dio sastojine i nadalje netaknut ostavi tako dugo, dok i ta stabla po malo ne dorastu do sjeće. Takovim uredjenim načinom sjeće dali bi se, kako stručnjaci tvrde, postići isto takovi prihodi kao i oplodnom sjećom, dapače takav način sjeće imao bi se za šumu grada Zagreba već radi toga uvesti, što se ista nalazi većnom na vrlo strmim obroncima, na kojima je prebiranje mnogo podesnije od oplodne sjeće.

Napokon kr. slob. i glavni grad Zagreb ne bi smio smatrati šumu na Sljemenu takovim objektom, od kojega bi mogao očekivati kakav osobiti prihod, budući da prihod te šume, uz druga mnogobrojna izdašna vrela prihoda uopće isčezava. Stoga se radi možebitnog neznatno većeg godišnjeg prihoda od nekoliko stotina kruna ne bi smjelo stanovništvo glavnog grada lišavati ljepog izletišta, koje bez sumnje čeka ljepa budućnost, već bi se naprotiv sa svojim šumama ne samo nekoji gradovi u Njemačkoj, već i nekoja skromna mjesta Hrvatske, kao što su na pr. Samobor i Fužine.

Osim toga stavio bi namjeravani način oplodne sjeće sa svojim posljedicama svakako u pitanje uspjeh planinarskih uredaba, koje su te tek počele snažnije razvijati predajom gradske kuće na Sljemenu „Hrvatskom planinarskom društvu“, kao i gradnjom novog konačišta za društvene članove.

Stoga „Hrvatsko planinarsko društvo“ umoljava slavno zastupstvo kr. i slob. glavnog grada Zagreba, da izvoli u interesu stanovništva glavnog grada, kao i razvoja planinarstva, zaključiti, da se osnova za gradsku šumu na Sljemenu preinaci, pa da se za cijelu šumu uvede uredna preborna sječa, i da se barem najgoriji dijelovi šume (odjeli 4. i 5.) urede kao naravni šumski perivoj, u kojemu bi se vadila tek posve stara i bolesna stabla.

Ova molba je tim opravdanija, što bi se uz mali ili bolje nikakav trošak žiteljstvu glavnog grada Zagreba osjeguralo omiljeno izletište, na kojemu bi Zagrebu mogli mnogi gradovi monarkije zavidjeti.“

PLANINARSKE VIJESTI

VЛАДИНА ПРИПОМОЋ HRVATSKOM PLANINARSKOM DRUŠTVU. Na mōlbu društvenog središnjeg odbora, što ju je posebno izaslanstvo podnijelo gosp. podbanu dru. Dragutinu Unkelhäusseru, podijelila je kr. zemaljska vlada svojim otpisom od 29. travnja o. g. br. III. A. 1845.-1913. Hrvatskom planinarskom društvu iznos od 1000 kr u n a u ime pripomoći za izvadjanje planinarskih uredba u gorovitim predjelima Hrvatske i Slavonije.

VЛАДИНА НАРЕДБА О ЗАШТИТИ PLANINARSKIH ZNAKOVA I UREDBA. Na molbu Hrv. planin. društva, što ju je dne 24. travnja o. g. posebno izaslanstvo društvenog središnjeg odbora podnijelo gosp. podbanu dru. Dragutinu Unkelhäusseru, izdalo je predsjedništvo kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade od 24.

svibnja 1913. br. 2525. Pr. ovu naredbu o zaštiti planinarskih znakova i uredba:

„Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu pritužilo se je, da pučanstvo u nekim predjelima kraljevina Hrvatske i Slavonije bilo iz neznanja bilo iz zlobe zatire i oštećeće planinarske uredbe kao sklopišta, piramide i razgledišta.

Pošto je zatiranje ili oštećivanje planinarskih znakova i uredba zabranjeno, to se svaki takav čin, u koliko nije kažnjiv po kaznenom zakonu, ima kazniti globom odnosno zatvorom odredjenim u §-u II. ces. naredbe od 20. travnja 1854. (Z. vl. 1. 1854. I. str. 220) odnosno u §-u 3. okružnice ces. kr. glavnog zapovjedništva u Zagrebu od 16. rujna 1873. broj 8121.

Kr. kotarske oblasti i kr. redarstvena povjereničtva imadu odrediti, da mjesna redarstva i oružnici posvete osobitu pažnju planinarskim znakovima i uredbama. Dogodi li se kakovo zatiranje ili oštećenje, imade se o tom odmah podnijeti prijava nadležnoj kr. kotarskoj oblasti odnosno kr. redarstvenom povjereničtvu. Kr. kotarska oblast odnosno kr. redarstveno povjereničtvo imade svakako nastojati, da se krivci pronađu te, u koliko njihov čin nije kažnjiv po kaznenom zakonu, protiv njih strogo postupati po prije spomenutim propisima.

Općinska poglavarstva i ravnateljstva pučkih škola u gorovitim krajevima imadu se uputiti, da zgodnim načinom poduče i upozore pučanstvo na kulturnu i opće korisnu svrhu planinarskih znakova, uredba i puteva. Naročito treba upozoriti pučanstvo kako planinarske uredbe i dobro označeni putovi privlače planinare u gorovite krajeve, čime se diže privreda tamošnjeg pučanstva. Stoga je u vlastitom interesu pučanstva, da pazi i čuva planinarske znakove i uredbe a ne da ih ošteće i razara.

U odsuću kraljevskoga povjerenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji:

Dr. Unkelhäusser v. r."

Ujedno je zemaljska vlada saopćila Hrvatskom planinarskom društvu, da je ta naredba dostavljena svim kr. kotarskim oblastima i kr. redarstvenim povjereništvima sa preporukom, neka društvo kod provadjanja njegovih zadaća podupiru.

SREDIŠNJI UPRAVNI ODBOR. — U prvoj mjesечноj sjednici poslje glavne skupštine konstituirao se novo izabrani upravni središnji odbor, izabравши tajnikom g. Vilima Čmelića, šumarskog nadzornika kod županjske oblasti zagrebačke, blagajnikom (po treći put) g. Ivu Jurisića, tajnika „Croatie”, ekonomom g. Vjekoslava Novotnoga, urednikom društvenih izdanja g. Josipa Pasarića; nadalje tajničkim zamjenikom g. Vjekoslava Cvetišića, blagajničkim zamjenikom g. Dragutina Privoru i uredničkim zamjenikom g. Josipa Poljaka. Predsjednik g. Miroslava grofa Kulmera, i potpredsjednike gg. Miroslava Broschana i Josipa Pasarića izabrao je glavna skupština.

CIJENE U NOVOJ PLANINARSKOJ KUĆI NA SLJEMENU. U novom planinarskom konačištu, koje je otvoreno početkom svibnja,

prenoćio je do sada oveći broj društvenih članova, osobito po subotama i nedeljama, a nekoliko ih je stanovalo i po više dana. Ža ljetne mjesecije iznajmljeno je na dulje vrijeme više soba u novoj kući, a mogu se još iznajmiti za ljetovanje ostale sobe u novoj i dvije sobe u staroj društvenoj kući. Da se članovi znadu ravnati, donosimo cjenik soba u novoj i staroj društvenoj kući.

U novoj planinarskoj kući ima 11 soba sa 28 postelja za konačenje. Stanovi u novoj kući izdaju se samo zdravim osobama. Opskrbu vazda svježe jelo i piće mogu ljetovištari dobiti u planinarskoj kući uz umjerene cijene. — Tri sobe pod krovom su zajedničke spavaonice i to velika soba sa 10 postelja za muškarce i 2 pokrajne sobe za gospodje, svaka sa 3 postelje. U zajedničkim spavaonicama plaćaju društveni članovi K 1.20 za postelju. U prizemlju ima 8 soba i to 4 sa po jednom posteljem i 4 sobe sa po dvije postelje. U prizemlju su odredjene cijene prema položaju: u velikoj sobi prema sjeveru plaćaju članovi istu cijenu kao u gornjim zajedničkim spavaonicama, u manjoj sobi prema sjevero-istoku K 1.50 po postelji, a u sobi sa jednom posteljom prema sjeveru 2 krune; u sobama sa jednom posteljom prema istoku 2 krune, a u dvije sobe prema jugu sa po dvije postelje po 2 krune, dok soba sa jednom posteljom prema jugu stoji 3 krune. Tko želi, da se danju u kojoj sobi odmori, plaća polovinu pristoje.

Nečlanovi plaćaju dvostruko. Tko stanuje više od 8 dana, dobiva popust, koji se prema trajanju stanovanja kreće između 10—40%.

U staroj gradskoj kući postelja za člana stoji 90 fl., a za nečlana 2 krune. Ovdje ima mjesta za 10—15 postelja.

U donjoj staroj društvenoj kući imaju pravo stanovati samo društveni članovi i plaćaju za 3 postelje u 2 sobe 4 krune na dan. Taj se stan iznajmljuje na mjesec dana, najmanje na 14 dana. Člansku pristojobu plaćaju i članovi bratskih planinarskih društava: slovenskoga, dalmatinske „Liburnije”, istarskog planinarskog društva, sveučilištarci i djaci viših razreda srednjih škola u pratnji učiteljâ. Zajedničke sobe u novoj kući izlučuju se iz popusta i izdavanja na dulje vrijeme. Tko želi na Sljemenu noćiti ili stanovati, treba da se prijavi kod društvenog povjerenika g. Drag. Privore, Ilica br. 5. ili kod društvenog opskrbnika na Sljemenu s iskaznicom. Članska godnost vrijedi samo za društvenog člana, njegovu suprugu i neopskrbljenu djecu.

PRAVILA PODRUŽNICE HRVATSKOGA PLANINARSKOGA DRUŠTVA U GOSPIĆU

IME I SJEDIŠTE.

§ 1.

Podružnici je ime: „Podružnica hrvatskog planinarskog društva u Gospiću”, a sjedište joj je u Gospiću, dok je društvenoj matici ime „Hrvatsko planinarsko društvo u Zagrebu” sa sjedištem i središtem u Zagrebu.

SVRHA.

§ 2.

Podružnici je svrha općenito poznavanje zemlje i domaće prirode, a imenito pohadjanje spilja, pećina, gora i planina.

Dalnja je zadaća podružnici, da istražujući prirodne prilike svojega okoliša, priopćuje polučene uspjehe matici društva, da prokrćuje puteve k znamenitim tačkama, da proučava i upoznaje šire krugove s prirodnim krasotama svojih krajeva, da u širem općinstvu a napose u maldeži pobudjuje i goji ljubav i zanimanje za prirodne krasote, da društvenim članovima olakšava posjet na zanimljive točke u njihovu okolišu, da se kod društvenih izleta skrbi za konak, pogodnosti i vodstvo članova, te da svojski nastoji društву pribaviti što veći broj članova.

SREDSTVA.

§ 3.

Sredstva podružnice jesu ova:

- a) društveni sastanci i zajednička putovanja;
- b) predavanja i izvještaji o različnim zanimljivim putovanjima i srodnim predmetima;
- c) izdavanje i podupiranje putničkih djela i spise o našoj domovini;
- d) utemeljenje knjižnice, zatim zbirke tlora i vidika;
- e) skrb za jeftinoću i udobnost puta u svakom obziru;
- f) vježbanje pouzdanih vodja na planine;
- g) gradjenje planinarskih domova, pristaništa i pogledala;
- h) gradjenje i uređivanje putova i kažiputa.

ČLANOVI.

§ 4.

Članovi podružnice jesu:

1. utemeljitelji, koji jedanput za uvijek uplate iznos od 100 (stotinu) kruna;
2. začasni, koje glavna skupština takvim imenuje radi osobitih zasluga, što su ih stekli za planinarstvo i njegov cilj;
3. redoviti članovi, koji uplaćuju godišnju članarinu od šest krune, prema izjavi na jedanput prvoga mjeseca, ili svakoga mjeseca unaprijed na jednakim dijelove, te jednom za svagda upisninu od 2 krune, čim budu primljeni.

Članom može postati svako neporočeno lice, pa i jurističko, samo treba da se upravnom odboru prijavi samo ili po kojem članu društva usmeno ili pismeno.

O prijemu odlučuje upravni odbor, koji može prijavitelja i ne primiti, a da zato ne treba navesti razloga.

Neprimljeni prijavitelj ima pravo priziva na glavnu skupštinu ili izvanrednu glavnu skupštinu.

Istup je iz društva slobadan u svaku dobu, valja se samo pisno prijaviti upravnom odboru.

Članom prestaje biti onaj, tko na drugu pismenu opomenu godišnju, odnosno mjesecnu članarinu ne plati. Takav se nemarnik imade odmah utužiti za cijelogodišnju članarinu, koja odmah dospijeve.

Člana, koji društву nanese štetu budi moralnu, budi materijalnu, imade upravni odbor isključiti iz društva. Isključenje se izriče većinom glasova.

Isključeni član ima pravo priziva na glavnu skupštinu.

Uplate se ne vraćaju, a svaki je član dužan godišnju članarinu platiti u Gospiću, ma u koje doba godine prestao biti članom društva bud s kojih razloga. Dapače, ako do 31. prosinca t. g. ne prijavi svoga istupa upravnom odboru pismeno, dužan je platiti godišnju članarinu i za iduću godinu.

Svaki član dobiva pristupnicu, kojom se imade u potrebi kao član iskazati.

(Nastavit će se.)

RAČUN RAZMJERE ZA GODINU 1912.

RAČUN PRIHODA I RASHODA U GODINI 1912.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1912.

Miroslav grof K u l m e r, predsjednik

Ivo Juricic, blagajnik.

Ispitano i pronadjeno u redu :

U Zagrebu, dne 17. travnja 1913.

Nadzorní odbor:

Rikardo Flögel m. p. Aleksandar Auš m. p. Privora m. p.